Punt

Waaraan dacht je toen je de titel van dit stukje las? Mijn punt is dat ik hoop dat je die inderdaad gelezen hebt, anders kan ik me de moeite besparen om een titel te verzinnen die in een enkel woord deze tekst samenvat. 'De' of 'het' ervoor zetten schept meteen een andere wereld. Door dat woord uit te spreken tijdens de les, en zeker in zijn meervoudsvorm, kon ik de aandacht van een heel auditorium kon triggeren, zelfs zonder dat ik het e-woord erbij moest vernoemen.

Tijdens mijn mondelinge examens waren er studenten die hoopten nog een punt meer te krijgen en daarom maar bleven wol spinnen waarbij ze hoopvol mijn mimiek probeerden te lezen. De verlossende punt op het einde van hun zin kwam maar niet omdat hun antwoorden alle kanten opschoten. Ze hoopten op mijn gezicht te kunnen aflezen of ze in de goede richting zaten; of ik het correcte antwoord alsnog ergens in hun verscheidenheid aan opgelaten ballonnetjes zou ontwaren, waardoor ze hun punt (sic) alsnog zouden hebben gemaakt.

Daar moest ik aan denken toen ik onlangs getuige was van het moeilijke einde van een interview op de radio. Reeds twee uur lang, met een onderbreking halfweg voor een update van het nieuws, was de auteur ondervraagd door de radiogastvrouw in een soort van Platonische dialoog over de zin van het leven (het zout op de patatten) en hoe problemen van het ik in relatie met de anderen konden opgelost worden (de suiker in de bittere koffie).

De gastvrouw, Leia Amidal, was een mediafiguur met stevige reputatie wegens haar gedurfde aanpak van sociaal relevante onderwerpen. Haar podcasts hadden een brede waaier van trouwe volgers. Daarnaast was ze ook verslingerd op breien en haken, in het bijzonder met de wol van merinoschapen. Ze was stichter en nationaal voorzitter van de KC (Knitting and Crocheting) club. Men had gekozen voor de Engelse benaming, officieel omdat het een nationale vereniging was zodat een Nederlandse of Franse naam uitgesloten was, maar het punt was eigenlijk dat het Nederlandse 'Breien en Haken' moeilijker lag voor de afkorting.

Maar goed, twee uur emotionele intelligentie zaten erop. De uitzending was verlucht met streepjes muziek om de zweverige antwoorden te laten bezinken bij de luisteraar zodat die af en toe weer contact met de aarde kon maken. Ik zou het cringe noemen als het niet cringe zou zijn om tegenwoordig te zeggen dat iets cringe is.

Ik probeerde me de opnamestudio voor te stellen: Leia in een comfy zetel met haar opgerolde vlechten in het haar (vandaar de medianaam Prinses Leia) en de oudere auteur tegenover haar. Hij is wat uitgezakt met te veel buikvet om gezond te zijn en met rimpelplooien in het aangezicht van te veel en te lang na te denken. Omwille van de privacy zal ik hem Jabba de Hutt noemen. Aan de knoppen van het mengpaneel zit een lange harige man waarvan ik de naam niet weet maar voor het gemak doop ik hem Joe Bacca.

Maar ik wou je het slot van de uitzending beschrijven en dit is hoe het begon. Joe steekt drie vingers in de lucht en met een blik op de studioklok schuift Leia wat naar voor in haar zetel.

PL: Het is buitengewoon interessant dat je deze heldere inzichten met ons hebt willen delen, en we zouden nog uren kunnen doorgaan maar helaas zit de tijd erop. Mag ik het zo samenvatten dat we, door ons innerlijke zelf open te plooien naar buiten toe, plaats vrij maken om de signalen van buitenaf te verinnerlijken en te versmelten zodat ze ons uiteindelijk die innerlijke warmte zullen geven waar we allemaal naar verlangen. Mag ik je daarvoor da...

JH: Ja, maar niet zomaar alles moet sowieso opgenomen worden. Er is die 'preprocessing' zoals ik dat hiervoor genoemd heb. Die moet zorgen dat tijdens, en zelfs vóór dat veruiterlijken van die openstelling er eerst een zekere absorptie kan zijn van die bijhorende berusting, die zoals ik al uitlegde, er moet zijn alvorens die spontane ... ik benadruk spóntáne ... want dat is belangrijk,.. openstelling van de bijhorende mede...

PL: Ik denk dat u dat zeer grondig hebt uitgelegd, en dat onze luisteraars dat ook zeer goed hebben begrepen, maar ik hoor reeds het reclameblok dat eraan komt. Onze sponsors hebben ook hun rechten. Zonder hen zouden we dit gesprek niet hebben kunnen hebben. Daarom...

JH: Kijk dat is nu precies wat ik bedoel met die uiterlijke prikkels die ons opjagen en zorgen voor de opgerektheid waarmee ons bewustzijn dagelijks geconfronteerd wordt, en dat verhindert om ons met een gezonde mate van... (ik hoor reeds zachtjes de eindgeneriek van het programma inzetten) bedachtzaamheid. Want, als u mij nog even toestaat om dat toch even duidelijk te stellen... (de eindtune wordt weer even stiller gedraaid) ik maak mijn zin af: Het zijn die uiterlijke prikkels die ons bewustzijn oprekken wat onze versmelting verhindert, zodat het geen zin heeft om, zonder de nodige bedachtzaamheid, zomaar deze op de andere gerichte openstelling toe te laten. Ik bedoel zonder voorafgaande prioriteiten duidelijk te hebben kenbaar gemaakt naar de andere toe, maar ook voor uzelf, vergeet dat niet: ook voor uzelf! dat is belangrijk, want anders kan men onmogelijk tot een vergelijk komen als er geen overeenkomst is over welke criteria gelden over wat nog toegestaan en getollereerd kan worden op deze gemeenschappelijke basis zonder dat de andere of jijzelf... vergeet dat niet, ook jijzelf bent niet immuun voor kwellende sensitiviteit, waarmee ik de spanning bedoel tussen wat innerlijk ervaren wordt en wat van buitenaf bij jou binnengestraald wordt en daarom is die...

Terwijl de eindgeneriek weer aanzwelt voel ik een lichte huivering omdat hij de u- en jij-vorm door elkaar begon te halen. Ik beeld me in dat Joe nu wel erg zenuwachtig begint te worden terwijl hij aan knopjes draait zodat de stem van JH stiller begint te klinken, en met zijn vlakke linkerhand een 'cut the crap' beweging voor zijn keel maakt en daarna gebiedend naar Leia wijst die ondertussen op het puntje van haar zetel zit te friemelen en met twee armen voor zich uitgestrekt, met de handpalmen naar beneden, de handen zachtjes op en neer beweegt richting Jabba in de hoop hem met deze kalmerende bezwering tot het eindpunt van zijn betoog te brengen.

JH: ...ja, ik weet het, de tijd zit erop, daarom nog heel kort deze laatste slotbedenking: Het is belangrijk dat we naar de andere toe duidelijk ons punt maken zodat er geen discussie kan zijn over hoe of wat er overeengekomen is. Dat is trouwens ook zo bij regeringsvormingen. Kijk, dat is een uitstekend voorbeeld van wat we hier zojuist besproken hebben. Zo een plan bij de vorming van de regering moet punt voor punt in een akkoord vastgelegd worden waaraan men gezamenlijk wil werken om uiteindelijk, zoals in een proefschrift, bij het eindpunt terug te koppelen naar...

Ondertussen is de eindtune zo luid geworden dat Jabba er nog amper bovenuit te horen is. Ik hoor nog net Leia zeggen: Mag ik u nogmaals danken voor dit gespr... Waarna plots een andere stem binnentuimelt: ...met voorlopig zachte temperaturen tot 19 graden met een matige wind uit het westen. En dan nu het nieuws...